

Ongevraagd advies: Communicatie naar jongeren

5 September 2021, Roosendaal

Betreft: Communicatie naar jongeren in de Gemeente Roosendaal

Geachte leden van het college van B&W,
Geachte leden van de Gemeenteraad,
Geachte leden van schoolbesturen,
Geachte belanghebbende,

Als jongerenraad krijgen wij vanuit de gemeente, instanties, scholen en/of organisaties veelal de vraag: “Hoe kunnen wij jongeren het beste bereiken?”. Die vraag – en het antwoord op die vraag - is dan ook aanleiding tot het schrijven van dit advies. Want dat antwoord, ligt niet zo eenvoudig. De term ‘jongeren’ is namelijk een overkoepelende term van zowel studenten, scholieren, jongvolwassenen, tieners, pubers, kinderen en ga zo maar door. Respectievelijk heeft ieder zijn of haar eigen voorkeur van communicatie en zijn of haar eigen leefwereld waarin vrienden, sport, hobby’s, opvoeding en school een grote rol spelen en van invloed zijn op diens wensen. De diversiteit van hoe jongeren opgroeien en leven, vraagt ook een diverse aanpak van communicatie om zo een hoger aantal ‘jongeren’ te kunnen bereiken.

Wij als jongerenraad zelf, zetten diverse tools in om jongeren te bereiken. Van Sociale Media en WhatsApp tot aan enquêtes, ontmoetingen en evenementen: we doen ons best om in contact te staan met de Roosendaalse jeugd op een laagdrempelige manier.

Toch is er een verschil tussen uw organisatie en de onze, welke grotendeels is te wijten aan het verschil van informatie. Wij als jongerenraad zijn immers facultatief, willen de input en ideeën van jongeren en spreken ze aan op een laagdrempelige manier, terwijl formele organisaties vaak formelere tools gebruiken en/of veel informatie naar jongeren toe moeten zenden. Denk daarbij aan: 18 jaar worden, brieven over vuurwerkoverlast, stemmen, een uitnodiging etc. waarbij de aard van het bericht formeel is. Het jammere van ‘zenden’ (lees: eenzijdig verkeer) is dat er geen ontvangstbevestiging van het bericht is, terwijl het juist zo essentieel kan zijn om te weten of de boodschap goed aankomt.

Op zo’n moment, springt de Jongerenraad in om te helpen met ‘jongeren’ te bereiken. We helpen berichten te verspreiden, delen enquêtes en spreken jongeren om zo organisaties input te kunnen geven. Dat doen we uiteraard graag, maar hebben ook enkele ideeën over hoe uw organisatie de communicatie richting jongeren kan verbeteren. Deze ideeën leggen we uit binnen de volgende begrippen:

1. Communicatietools
2. Maatschappelijk kwartiertje mentoruur
3. Jongerenburgemeester

1. Communicatietools

Er zijn diverse manieren om jongeren te kunnen bereiken. Denk daarbij aan: iedere vorm van interactie op Sociale Media, brieven posten, mail, enquêtes, flyers, de krant en diverse Apps. Daarbij focussen wij ons op de tools die de afgelopen tijd zijn vruchten hebben afgeworpen:

- *Iedere vorm van interactie op Sociale Media.*
Veel jongeren zijn te vinden op Sociale Media en worden veelal getriggerd door korte filmpjes en de zogenoemde 'influencers'. Hoe minder woorden er vuil worden gemaakt aan een post, hoe beter. Daarbij een kleine tip aan de Gemeente Roosendaal: ambtstaal is niet aantrekkelijk voor jongeren. Neem nu de post: "Wilt u meepraten over de omgevingsvisie?". 'U' is uit den boze, en wat betekent omgevingsvisie? De meeste jongeren haken hierop af, terwijl jongeren een belangrijke input kunnen leveren voor de uitkomst van deze vraag. Wellicht dat het aannemen van een jongere binnen het marketing en communicatieteam een goede stap is voor verjonging in de communicatie.
- *Brieven posten.*
Het afgelopen jaar heeft bewezen dat het versturen van brieven richting jongeren, nog steeds goed werkt. Uiteraard moet er goed gekeken worden dat deze tool goed, nuttig en niet te vaak wordt ingezet. Gedurende de periode van de vuurwerkoverlast, werd de boodschap van burgemeester Han van Midden via brieven duidelijk. Ook hebben wij als Jongerenraad, in samenspraak met de burgemeester een brief verzonden richting jongeren die voor het eerst mochten stemmen bij de landelijke verkiezingen. Hierop ontvingen wij diverse positieve reacties die aangaven dat deze tool nog uitstekend werkt.
- *Enquêtes.*
Naast het zenden van informatie als organisatie, heeft een organisatie zelf ook informatie nodig. Deze wordt vaak verkregen via enquêtes. Waar het sturen van brieven goed werkt voor het *geven* van informatie, werkt dat niet goed voor het *verkrijgen* ervan. Enige tijd geleden verspreidde wij namens de Gemeente een inwonersenquête, die via de post nauwelijks door jongeren is ingevuld. Online werkte dit veel beter, en wij als Jongerenraad hebben dan ook enkele jaren geleden aangegeven dat de Swipocratie (enquêtetool à la tinder) een goede tool is om jongeren een enquête in te laten vullen.
- *Diverse Apps.*
Inmiddels zijn er diverse Apps op de mobiele telefoon die helpen bij het verschaffen van informatie aan jongeren. Een goed voorbeeld van een dergelijke app is de Kwikstart app, welke informatie verschaft over de rechten en plichten van een pas 18-jarige en helpt bij de verantwoordelijkheden die daarbij gepaard gaan. 21 Juni 2021 zijn er raads-breed vragen gesteld aan het college over deze app. Wij vinden het dan ook erg jammer om te lezen dat bij de beantwoording van deze vragen, wordt afgezien van actieve participatie in dit traject. Afwachten, werkt in dit geval niet. Om een jongere in Roosendaal goed te kunnen helpen middels deze app, moet de gemeente wel dergelijke informatie aanleveren aan de app. Wij hebben de app nu zelf gedownload, maar door het ontbreken van gegevens van de gemeente, is deze momenteel voor een Roosendaalse jongere nutteloos. Monitoring kan deel uitmaken van de werkwijze, maar de uitkomsten zullen niet positief zijn als de app momenteel nutteloos is in gebruik. Dan zullen jongeren de app ook niet snel downloaden. Bij deze adviseren we dan ook het college, om opnieuw eens kritisch te kijken naar de werkbaarheid van deze app, en waar nodig, demonstreren wij graag waar deze nu niet bruikbaar voor is.

Naast de kwikstart app, zijn er diverse andere apps die jongeren kunnen helpen. De afweging is tegenwoordig wel dat je voor haast alles een eigen app hebt, en niet iedere jongere erbij gebaat is elke app te downloaden. Een school kan dus het beste de communicatie doen via al bestaande kanalen en een organisatie kan dus het beste zijn boodschap centreren via de middels bekende weg. Wij als Jongerenraad, hebben onze communicatiekanalen bijvoorbeeld uitgebreid met een groepsapp op WhatsApp waar jongeren bij kunnen als zij input hebben of feedback willen geven op een laagdrempelige manier (zonder lid te zijn). Voor een organisatie is dit wellicht wat onconventioneel, maar wel effectief.

2. Maatschappelijk kwartiertje mentoruur

Het afgelopen jaar hebben wij als Jongerenraad hard gewerkt om de banden met de middelbare scholen aan te scherpen. Inmiddels hebben we prettig contact met iedere bestuur van een middelbare school en weten we elkaar te vinden waar nodig. Wij zijn dan ook enorm dankbaar voor deze prettige samenwerking.

Naast wij als Jongerenraad, zijn wij niet de enige maatschappelijke organisatie die interesse heeft om een bezoek te brengen aan een middelbare school. Veel instanties en organisaties zenden scholen informatie toe, waardoor de functie van een middelbare school naast lesgeven, ook wordt overspoeld met maatschappelijke en opvoedkundige verantwoordelijkheden. Veel scholen kunnen de vraag niet aan, en zijn selectief in wat wel en niet de revue passeert op de school. Door de vele vraag hiernaar, niet meer dan een logische keuze.

Helaas gaat zo wel veel informatie verloren die nuttig kan zijn voor jongeren. Vaak gaat deze informatie over zaken die zich in de maatschappij manifesteren en tegelijkertijd zijn dit ook zaken die bij maatschappijleer juist niet worden gegeven. Waar maatschappijleer veelal over politiek, cultuur en rechtsstaat gaat, wordt er niet gekeken naar wat actueel in de maatschappij van belang kan zijn voor de jongere. In een gesprek met Alwel wonen werd ons bijvoorbeeld duidelijk, hoe weinig jongeren weten dat het verstandig kan zijn je in te schrijven bij klikvoorwonen als je 18 jaar wordt.

Wij begrijpen dat een school niet een dumpplek moet worden voor maatschappelijke verantwoordelijkheden. Wél geloven we erin, dat een school op een verantwoorde manier – die niet veel tijd hoeft te kosten – een steentje kan bijdragen. Namelijk, door eens in de twee weken een maatschappelijk kwartiertje in te bouwen tijdens het mentoruur.

Als Jongerenraad hebben we contact met diverse mentoren en scholen. Veelal mogen leerlingen eerder weg bij mentoruur als er niets meer te bespreken valt, of is het een uur waarin huiswerk mag worden gedaan. Wij zouden middelbare scholen én jeugd- en onderwijs wethouder Rene van Ginderen willen adviseren, om samen het gesprek aan te gaan en een maatschappelijk programma te maken, welke zich eens in de 2 weken uit in een kwartier tijdens het mentoruur. Zo blijft het laagdrempelig voor de mentor zelf, maar worden maatschappelijke kwesties wel besproken en benoemd. Dit geeft organisaties de gelegenheid informatie te delen of eventueel langs te komen, en maakt bepaalde actuele thema's meer bespreekbaar. Als Jongerenraad zouden we dan bijvoorbeeld langs kunnen komen om een flitspeiling te doen, maar ook het bestuur van de middelbare school zelf zou een thema kunnen pakken en het bespreken met hun leerlingen. Daarnaast zijn er nog talloze thema's waarop kan worden ingespeeld, denk bijvoorbeeld aan: pride, body positivity, social media, 18 jaar worden en verantwoordelijkheden en ga zo maar door.

Op deze manier geloven wij erin dat de school op een verantwoorde manier, niet al te tijdrovende manier een steentje bijdraagt en de wens tegemoet komt van veel maatschappelijke organisaties. Tegelijkertijd is dit kwartier een uitstekend communicatiemoment van talloze zaken die zich in de maatschappij afspelen.

3. Jongerenburgemeester

In Februari 2020 stelde Amsterdam als eerste in Nederland een jongerenburgemeester aan. Een jonger iemand, die een spil vormt in de ambtelijke organisatie en de stem van jongeren vertegenwoordigt. Zoals in een krantenartikel werd genoemd over het besluit: 'je moet naast de jongere staan'. Amsterdam zette hiermee een mooie stap op het gebied van jongerenparticipatie en de jongerenburgemeester is dan ook een voorbeeldfunctie voor zijn leeftijdsgenoten.

Ons advies aan de Gemeente, is om een jongerenburgemeester te introduceren in Roosendaal. Hierbij worden wij de 2de stad in Nederland die een goede stap in de richting van jongerenparticipatie zet en laat zien aan haar inwoners dat jongeren van belang zijn voor de toekomst van de stad en haar dorpen. Een jongerenburgemeester zou naadloos aansluiten bij de doelen die de Gemeente voor de komende jaren heeft. Immers wil de Gemeente als overheidsorganisatie vooruitlopen op het gebied van circulariteit en duurzaamheid als we kijken naar het HUIS van Roosendaal, en daarbij hoort ook verjonging en verduurzaming in de ambtscultuur.

Een jongerenburgemeester zou niet alleen regelmatig overleg kunnen hebben met daadwerkelijke burgemeester, maar kan een klankbord vormen voor de politiek, de jongerenraad, jongerenwerkers, middelbare scholen, evenementen en ga zo maar door.

Wij begrijpen dat een jongerenburgemeester redelijk in lijn is met wat wij als jongerenraad doen. Echter zou een jongerenburgemeester uit functie van de gemeente, een perfecte verbinder zijn tussen al de organisaties: de gemeente, jongerenraad, politiek, jongerenwerkers etc., daar waar wij op dit moment als organisaties vaak naar elkaar wijzen. Daar waar de gemeenteraad pas toegankelijk is vanaf 18 jaar, zo een jongerenburgemeester bijvoorbeeld vanaf 16 jaar kunnen zijn (wij adviseren dat deze keuze moet worden beslist door de gemeente). Daarnaast, is een jongerenburgemeester de aangewezen persoon op het gebied van het verjongen van de communicatie van de gemeente. Op deze manier geloven wij, dat een jongerenburgemeester een toegevoegde waarde kan hebben voor zowel de gemeente als voor de inwoners en dat we een gemeente worden die voorloper wordt op het gebied van jongerenparticipatie. Iets, wat we als gemeente zeker kunnen gebruiken.

Uitvoering

Bovengenoemde 3, uiteenlopende, ideeën zijn ontstaan uit brainstormsessies van de Jongerenraad, gebaseerd op de jaren ervaring die wij als organisatie hebben (begrijpende dat dit niet een garantie tot succes is, en wetende dat iedere situatie anders is) en de geluiden die we om ons heen horen. Bovengenoemde ideeën vormen dan ook een antwoord/suggestie op de vraag: "Hoe kunnen we jongeren het beste bereiken?". Daarvoor is er actie nodig op bovengenoemde punten, om misschien wel op een onconventionele, jonge en nieuwe manier te bereiken wat er nodig is.

Hopende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, wensen we u alle wijsheid toe bij dit dossier.

Hoogachtend,
Jongerenraad Roosendaal

Namens deze:
Sebastiaan Waegemaekers, Voorzitter Jongerenraad Roosendaal